

brisk

barnehage

ÅRSPLAN 2024/2025

B R I S K

r e n o v
o s k l a
b p l i l
y e u d i
g k d e t
g t e r e
r e n d

Innhold

Barnehagens overordne målsetting	2
Lovgrunnlag og planer	2
Bærekraftsmål	2
Rammeplan	3
Årsplan	3
Struktur og organisering	3
Ansatte	4
Velkommen til et nytt barnehageår!	5
Dagsrytme	5
Foreldresamarbeid	6
Foreldreråd og samarbeidsutvalg	6
Samarbeid mellom barnehage og hjem	7
Barnehagens sju fagområder	8
Omsorg, lek, læring og danning	8
• Omsorg	8
• Lek	9
• Læring	10
• Danning	11
Barns medvirkning	11
Barnehagen som lærende organisasjon	12
Barnehagen sitt arbeid med å forebygge, avdekke, stoppe og følge opp mobbing	13
Sosial kompetanse, lek og trivsel	14
Smurfeskolen	15
Progresjonsplan	16
• Kropp, bevegelse og helse	17
• Kommunikasjon, språk og tekst	18
• Etikk, religion og filosofi	18
• Nærmiljø og samfunn	19
• Antall, rom og form	19
• Natur, miljø og teknikk	19
• Kunst, kultur og kreativitet	20
Aktivitetsplan barnehageåret 2024-2025	20-22

BRISK BARNEHAGE

Barnehagens overordnede målsetting:

Gi barna trygge omgivelser for å utvikle egen identitet. Barnehagen skal være en arena preget av respekt, toleranse og aksept.

Visjon: Sammen om nye muligheter.

Verdigrunnlag: Brobygger, Respekt, Inkluderende, Solid og Kvalitet.

Årets tema: JEG, DU og VI

Utviklingsarbeid: Barnehagen sitt arbeid med å forebygge, avdekke, stoppe og følge opp mobbing.

Bærekraftsmål:

Brisk vil bidra til å oppfølge FN's bærekraftsmål og har utarbeidet en plan for hele Brisk utvikling AS. *Vi tror at menneskene er opptatt av sin framtid, og hvordan man kan skape et mer bærekraftig samfunn.* Dette vil også vi i barnehagen sette fokus på. Vi vil gjennom året lære barna om miljø, klima og natur. Vi lærer dem om kildesortering og resirkulering, og viktigheten av å ta vare på jorden og jordens ressurser. Både med tanke på hverdagen og fremtiden.

Lovgrunnlag og planer:

Det er utarbeidet egne vedtekter for Brisk Barnehage. Barnehagen drives i samsvar med «Lov om barnehager» med gjeldende forskrifter etter «Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver». Alle barnehager skal bygge sin virksomhet på verdigrunnlaget og innholdet som er fastsatt i barnehageloven, rammeplanen og i internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til, slik som FN's barnekonvensjon. Barnehageloven fastsetter hva som er barnehagens samfunnsmandat og hvilket verdigrunnlag barnehagen skal bygges på. Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling.

RAMMEPLAN:

Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogisk ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen gir også informasjon til foreldre, eier og tilsynsmyndighet.

ÅRSPLAN:

«Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen kan gi informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidsparter og andre interesserte» Kunnskapsdepartementet (2017)

I lov om barnehager av 17. juni 2005 pålegges hver enkelt barnehage å lage en årsplan, der det konkretiseres det arbeidet som barnehagen holder på med. Denne årsplanen skal gi et innblikk i hvordan barnehagen vil jobbe i det neste året og hva vi tenker er viktig å ha fokus på i vårt arbeid for at barna skal trives og utvikle seg.

Struktur og organisering:

Brisk Barnehage er en to-avdelings barnehage med til sammen 40 barn. 26 på storbarn og 15 på småbarn. Brisk barnehage A.S. er en del av Brisk A.S., noe som betyr at vi er en arbeids- og inkluderingsbarnehage. Det vil si at vi har deltakere som er på arbeidstrening hos oss, i tillegg til at vi har en lærling. På denne måten har barna flere voksenpersoner å støtte seg på – et ekstra fang og en ekstra armkrok kommer alltid godt med. I barnehagen jobber det flotte og engasjerte voksne, som legger stor vekt på trivsel, god omsorg og det å være i aktivitet sammen med barna. Humor, glede og en god latter lar vi aldri gå fra oss, og vi har god trivsel både blant barn, foreldre og ansatte.

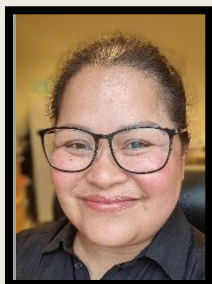
ANSATTE:

Iren Hagen

Avdelingsleder: Overordnet ansvar i barnehagen

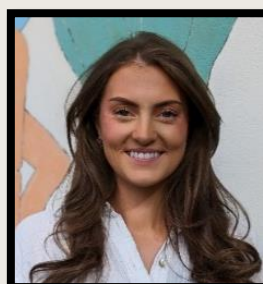
Representant Brisk AS

Roselle R. Mahilum

Styrer

Barnehagelærer med lederansvar: Smurf

Annelone Hagen

Barnehagelærer med lederansvar: Troll

Nicola Jane Miller

Pedagogisk medarbeider

Marit Vattøy

Pedagogisk medarbeider

Dorteia Moen

Barnehagelærer

Deimi Kerubino

Barne- og ungdomsarbeider

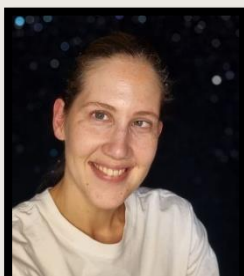
Julie Martinsen

Barne- og ungdomsarbeider

Marte Rørvik

Pedagogisk medarbeider

Caroline Stanseth

Barnehagelærer – disp.

Maria Aakernes

Pedagogisk medarbeider

Anny Melsæter

Pedagogisk medarbeider

Ilona Walendzik

Barnehagelærer

Marion Sommerseth

Pedagogisk medarbeider

vikar

Aine Blomvik

Lærling

Velkommen til et nytt barnehageår!

Et nytt barnehageår står for døren, og vi gleder oss til å kunne fylle det med mange spennende opplevelser og gode stunder sammen med alle barna i Brisk barnehage. Å være i barnehagen er en kontinuerlig læringsprosess både for voksne og barn. De voksne lærer av barna, barna lærer av de voksne, og barna lærer av hverandre. Vi vet derfor aldri helt hva året vil bringe når vi starter opp igjen etter sommeren med både nye og gamle barn. Vi ønsker at barna skal være medvirkende i sin egen læringsprosess; forme denne og være med på å finne kunnskap. Mye av veien skapes underveis. Derfor må arbeidet vårt hele tiden revurderes og tilpasses den aktuelle barnegruppen vi har. Barnehagens oppgave er å gi barn gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem. Barnas primære behov i barnehagen er omsorg, trygghet, respekt og tilhørighet. Sammen har personalet ansvar for å bidra til at barn får dekket de grunnleggende behovene. Vi har også fokus på viktigheten av dokumentasjon som grunnlag for refleksjon, med mål om å kunne se progresjon i både voksne og barns utvikling.

DAGSRYTME:

TROLL (småbarnsavdeling)		SMURF (storbarnsavdeling)	
KL:	AKTIVITET:	KL:	AKTIVITET:
07.00	Barnehagen åpner	07.00	Barnehagen åpner
08.30	Frokost	08.30	Frokost
9.00	Samling: Vi forbereder til diverse aktiviteter	09.00	Samling: Vi forbereder barna til diverse aktiviteter.
09.30	Kjernetid: starter aktiviteter tur, prosjekter og samlinger		
10.45	Bleieskift	09.30	Kjernetid: starter aktiviteter, tur, prosjekter og samlinger
11.00	Ryddetid	11.00	Ryddetid
11.15	Lunsj	11.20	Lunsj
11.45	Leggetid/frilek	12.00	Uteaktiviteter/inneaktiviteter
14.15	Fruktmåltid	14.15	Fruktmåltid
14.30	Frilek/hviletid	14.30	Frilek/hviletid
17.00	Barnehagen stenger	17.00	Barnehagen stenger
Fellessamling: En dag i uke har vi fellessamling. Fokus er felleskap og glede.			

Foreldresamarbeid:

Grunnlaget for å bli godt kjent med barna og få til et godt forhold mellom voksne og barn i barnehagen, er et nært samarbeid mellom barnehagen og hjemmet. Foreldrene må kunne være trygge på at akkurat deres barn blir sett og har det godt i barnehagen. Barnehagen bør lytte til foreldrenes forventninger og ønsker. Det er viktig å skape en felles forståelse mellom hjem og barnehage knyttet til ulike oppdragelsesspørsmål. Barna vil da oppleve trygghet og forutsigbarhet i hverdagen. Gjennom et godt samarbeid med hjemmet skal personalet i barnehagen skape et trygt, inkluderende og stimulerende barnehagemiljø som forebygger krenkelser og mobbing. Vi tar også hensyn til barna i forhold til deres hjemmemiljø og foreldrene til miljøet i barnehagen. Vi ønsker at foreldrene skal føle at de kan komme med både ris og ros, og at de føler tilhørighet til barnehagen.

Dette vil vi få til gjennom:

- Den daglige kontakten i hente- og bringesituasjonen
- Gjennom å være tilgjengelig, og gi gode tilbakemeldinger
- Foreldresamtaler høst og vår, og ellers når foreldrene måtte ha behov for det
  - Vi sender ut et skjema i forkant av foreldresamtaler.
- Foreldremøter
- Sosiale sammenkomster for foreldre og barn i barnehagen
- Oppfordre foreldre til å komme med forslag, ideer og innspill til årsplan og månedsplaner

❖ Foreldreråd og Samarbeidsutvalg:

«For å sikre samarbeidet mellom barnas hjem og barnehagen, skal hver barnehage ha et Foreldreråd og Samarbeidsutvalg» (Lov om barnehager §4). Foreldrerådet består av alle foreldrene til barna i barnehagen. Samarbeidsutvalget består av to valgte foreldre, to ansatte og to fra eiersiden. I tillegg deltar styrer på alle møter som møteleder og referent. Brisk Barnehage gjennomfører hvert år en brukerundersøkelse blant foreldrene.

Samarbeid mellom barnehage og hjem:

- ❖ **Kidplan:** Som forelder/foresatt i Brisk barnehage får du din egen unik bruker til vår kommunikasjons og informasjonsportal, Kidplan. Her finner du all informasjon du trenger som årsplan, ukeplaner, månedsbrev, ukesrapport o.l. Du kan også kommunisere med oss gjennom denne portalen samtidig som du får tilgang til mange bilder, slik at du kan følge med på hva som skjer hos oss i hverdagen.
- ❖ Vi har også daglig kontakt mellom personalet og foreldrene i hente- og bringe situasjon. Infoskriv til foreldre: ukeplan, månedsbrev, skriv om arrangementer og informasjon på kidplan.
- ❖ **Planlagte aktiviteter og lek:** her blir det skrevet didaktiske planer på forhånd, som vi evaluerer etter aktiviteten. Bilder blir også brukt til dokumentasjon. En del av disse bildene blir lagt ut på kidplan hvor de foresatte har tilgang. Videre blir det som barna produserer ofte hengt opp på avdelingen. Dette er også dokumentasjon.
- ❖ Vi har foreldresamtaler to ganger i året, samt oppstartsamtaler. I etterkant av oppstartsamtalene blir det skrevet et notat som dokumenterer samtalen. Alle barna blir observert i det daglige. Dette blir dokumentert gjennom observasjonsskjema i forkant av foreldresamtaler, og noteringer av observasjoner i forbindelse med foreldresamtaler. For de av barna som trenger ekstra oppfølging blir det gjort grundigere observasjoner med for eksempel TRAS, Alle Med eller andre nødvendige observasjonsverktøy tilpasset behovet.
- ❖ Gjennom samarbeid med foreldre til barna med minoritetsbakgrunn tilpasser vi barnets barnehagehverdag. For eksempel med tanke på mat og kirkebesøk. Vi tilbyr annen mat der dette er nødvendig som følge av religion eller annen kulturell bakgrunn. Ved kirkebesøk har barna som av religiøse grunner ikke ønsker å delta, rett på andre tilbud i barnehagen.
- ❖ Vi gir foreldrene informasjon på forhånd til alle planlagte aktiviteter. Der vi har mistanke om at aktiviteten kan komme i konflikt med religion eller annen kulturell bakgrunn, tar vi en ekstra samtale med foreldrene slik at vi kan tilpasse aktiviteten på best mulig måte.
- ❖ Vi legger også til rette ved allergier og funksjonsnedsettelser.

Barnehagens sju

fagområder:

I Rammeplanen er det beskrevet sju fagområder som barnehagen skal arbeide med for å gi barna et allsidig og variert pedagogisk tilbud. Disse vil sjelden opptre alene i hverdagen vår, men vil sees igjen i de ulike aktivitetene våre hele året igjennom.

FAGOMRÅDE	PRAKTISK INNHOLD
Kommunikasjon, språk og tekst	Bøker, sanger, sangleker, fortellinger og eventyr med konkrete/flanellograf. Rim, regler, lek/rollelek, bokstaver, tall, samtaler, språktrening og språkleker. Tilgjengelige bøker for barna, spill og lek og læring med nettbrett. Prosjektarbeid/utviklingsarbeid.
Kropp, bevegelse, mat og helse	Aktiv bruk av turer i natur, nærmiljø og lekeplass. Innemiljø som gir utfordringer både finmotorisk og grovmotorikk. Sangleker og regelleker, turer, og gode matvaner. Gode hygienerutiner. Mulighet til ro og hvile.
Kunst, kultur og kreativitet	Musikk, sang, dans og drama. Utforskning. Formingsaktiviteter. Tilgjengelig og godt utvalg i materiell/verktøy til skapende aktiviteter. Variert lekemateriale. Tilrettelegging for rollelek. Bilder, fotografering og IKT. Møte med forskjellige uttrykksformer. Kunnskap til og innblikk i norsk kultur og kulturarv som eventyr, fortellinger og ulike feiringer.
Natur, miljø og teknologi	Turer og opplevelser. Naturvern. Samspill med naturen. Klima og miljøutfordringer. Friluftaktiviteter. Årstider. Dyr og vekster. Eksperimentere. Bruke digitale verktøy.
Etikk, religion og filosofi	Ro og tid til undring, tenkning, samtaler og fortellinger. Sosial kompetanse. Danning. Høytider. Tradisjoner. Barns medvirkning.
Nærmiljø og samfunn	Opplive fellesskapet og inkluderende fellesskap. Likestilling. Rettigheter. Vennskap. Motvirke mobbing. Læring om nærmiljøet. Turer og opplevelser.
Antall, rom og form	Lek og utforskning av tall, antall, former, mønstre, størrelser, mål, avstand, vekt og tid. Tilby barna ulike spill og teknologi. Se på likheter og ulikheter. Sortere og lete etter. Smurfeskoletgruppe.

Omsorg, lek, læring og danning:

Barn skal trives og ha det godt i Brisk barnehage. Å sikre at alle barn blir sett og inkludert er avgjørende for deres læring og utvikling basert på individuelle forutsetninger.

❖ Omsorg:

«Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring» Kunnskapsdepartementet (2017)

Trygghet legger grunnlaget for trivsel og læring, derfor kommer alltid omsorg i første rekke. Trygge barn skapes av kompetente og sensitive voksne som gir barna den omsorgen de har behov for. Hverdagen i barnehagen skal være preget av omsorg der personalet er oppmerksomme og åpne for det unike hos hvert barn. Denne omsorgen skal komme til uttrykk i alle situasjoner i løpet av dagen og legger grunnlaget for barns læring og utvikling.

Et fang som tilbyr trøst og trygghet, bidrar også til at barnet lettere kan ta sjanser, kaste seg inn i leken, og gjøre nye erobringer. Gruppedeling skaper små og trygge omsorgsarenaer som gir lek og læring gode vilkår.

I møte med motstand og utfordringer skal ansatte være tett på det enkelte barn slik at barnet får sette ord på sin opplevelse og støtte til å bearbeide. Gjennom gode nære relasjoner mellom barn – ansatte og barn – barn skal hvert enkelt barn få oppleve å overvinne, lære nytt og igjen få opplevelse av egen styrke, utholdenhet og mestring.

Som betyr for oss at hvert enkelt barn skal oppleve:

- vennskap og fellesskap
- trygghet og tilknytning til personalet
- spenning og glede i variert lek
- aktivt og medskapende lek og læring
- engasjerende utfordringer i lek og læring
- å bli møtt på sine uttrykk, sin kreativitet, sin undring og utforskertrang.
- en barndom preget av mangfold, likeverd og respekt
- utvikling i sin språkkompetanse og sin matematiske kompetanse

❖ Lek:

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes.»

(Kunnskapsdepartementet (2017))

Den viktigste aktiviteten for barns læring og utvikling, er leken. Gjennom leken utvikler og videreutvikler barns sosiale, språk og kroppslige ferdigheter. I sine fellesskap drar barn nytte av hverandres styrker og kunnskaper, og i samspill med hverandre og med de voksne skapes et godt miljø for glede, læring og utvikling. Leken har en stor og viktig plass i barnehagehverdagen. Det er i leken de største læringsprosessene foregår, samt utvikling av kroppslige og språklige ferdigheter. Leken har også en sentral rolle i utvikling av selvbylde og selvfølelse, og det er her grunnlaget for utvikling av sosial kompetanse dannes. Barnet lærer å forholde seg til

andre gjennom sosiale koder. Personalet spiller en avgjørende rolle for å kunne oppnå god lek og læring. Det er de voksne som har ansvaret for at alle trives i leken og får delta ut fra sine forutsetninger. Dette er viktig for å sikre at alle barn får mulighet til å utvikle seg i lek og etablere vennskap.

I Brisk barnehagen verdsetter vi og prioriterer barnas lek ved at vi legger til rette for:

- Rikelige muligheter til lek gjennom hele barnehagedagen.
- Det fysiske inne- og utemiljøet og endre det etter barnas interesser og behov.
- Vi skal bidra til at barna får opplever og erfaringer som gir grunnlag for ulike leketemaer og vi ønsker å bruke ulike eventyr i dette arbeidet.
- Vi skal også sørge for at alle barn blir inkludert i lek og samspill med andre og voksne.

❖ Læring:

Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. (Kunnskapsdepartementet (2017))

Gruppedeling er et viktig virkemiddel for å skape god og engasjerende lek. Barn og voksne i smågrupper gir en unik mulighet til å følge opp hvert enkelt barn og se til at alle får bidra og føle mestring i lekfellesskapet. Læring skal være lystbetont og for barnet er den mest lystbetonte læringsformen lek. I Brisk barnehage tar vi utgangspunkt i det barnet allerede mestrer for så å støtte og hjelpe slik at barnet når nye mål og får nye ferdigheter. I fellesskap med andre utvikler barn sin identitet og sin selvstendighet. Barnet samler erfaringer gjennom hva det gjør, hvilke tilbakemeldinger det får av andre, og hva det opplever. De ansatte skal anerkjenne barna som individer med tanker, følelser og intensjoner, og støtte barnas forsøk på å skape mening i den verden de er en del av.

❖ Danning:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlaget for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal sees i sammenheng (Kunnskapsdepartementet, 2017)».

Danning skjer i nære relasjoner til andre og på ulike arenaer gjennom hele livet. Danning bygger på erfaringer. Erfaringene omfatter alt hva et menneske aktivt gjør og opplever. Barnehagens normer, verdier og kommunikasjon vil være avgjørende i dannelsesprosessen. Alle barn må møtes og forstås ut fra egne forutsetninger, erfaringer, ønsker og behov. De ansatte må se barna som individer med tanker, følelser og intensjoner, som forsøker å skape mening i den sosiale verden de er en del av.

BARNES MEDVIRKNING:

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf.

Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. (Kunnskapsdepartementet, 2017)

«Barnet skal gjennom sine interesser og kunnskaper virke med og prege det pedagogiske arbeidet. (...) Barn har krav på å bli møtt med lydhørhet og respekt for sine intensjoner og perspektiver ut fra sin opplevelsesverden. Barn skal bli oppmuntret til å gi uttrykk for sine tanker, følelser og meninger, både non-verbalt og verbalt.» (Jf. [Sammen for kvalitet, lek og læring. s.18](#)).

Barnas medvirkning: dette finner vi i alle aktivitetene i løpet av en dag. Der det er fornuftig, lar vi barna selv være med på å bestemme, så lenge valgene er mulig å gjennomføre. Gjennom evalueringen i de didaktiske planene, kan vi se hvilke aktiviteter som faller i smak. Dette gir en indikasjon til personalet om dette er en aktivitet vi skal fortsette med, eller endre på, noe som gir barna indirekte medbestemmelse.

Ifølge barnehageloven skal barnehagen legge til rette for:

- Barns rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet

- Barns mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet.
- At barnas synspunkter vektlegges i samsvar med alder og modenhet.

I vår barnehage ønsker vi å gi tid og rom for barnas medvirkning gjennom å:

- Ha god tid og rom i hverdagen til å samtale med barna.
- Lytte til barna og ta de på alvor.
- Oppmuntre barna til å uttrykke tanker og meninger.
- At barna deltar aktivt i konfliktløsning, med støtte fra de voksne.
- At barna hjelper til slik at de bidrar til fellesskapet.
- At barna gis mulighet til å delta i valg av turmål, samlinger og aktiviteter forøvrig.
- At barna blir sett, hørt og forstått.

Barnehagen som lærende organisasjon:

De fleste av barnehagene i Ålesund er med på regionales utviklingsarbeidet, ReKomp (Regional Kompetanseheving). ReKomp er en regional ordning som skal bidra til at barnehager utvikler sin pedagogiske praksis gjennom barnehagebasert kompetanseheving. Et utviklingsarbeid som Ålesund kommune er med på i samarbeid med Høgskolen i Volda. I utviklingsarbeidet blir vi hvert år tildelt et tema som vi skal utarbeide en problemstilling fra. Denne problemstillingen arbeider barnehagen med hele året. Tre ganger i året møtes vi sammen med utvalgte barnehager, og noen ganger en veileder fra Høgskolen i Volda, for å få veiledning og en oppsummering på arbeidet så langt. Kommunen legger opp til styrersamlinger og fagsamlinger, og en hel dag blir satt av til planleggingsdag for kursing i

årets tema. Hvert halvår sender vi også inn en halvårsrapport til kommunen om arbeidet så langt. I år skal vi fortsette med å jobbe med temaet: «**Barnehagen sitt arbeid med å forebygge, avdekke, stoppe og følge opp mobbing.**». Begge avdelinger har samme tema og samme utviklingsarbeid, men vi vil jobbe litt ulikt for å tilpasse til de ulike aldergruppene.

Barnehages skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt felleskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov. Kunnskapsdepartementet (2017)

Barnehagen sitt arbeid med å forebygge, avdekke, stoppe og følge opp mobbing.

Dette er et tema som har fått stadig større aktualitet den siste tiden. Fra januar 2021 ble det vedtatt en lov som blant annet innebærer krav om nulltoleranse for mobbing, utestenging, trakassering, diskriminering og andre krenkelser i barnehagen. I Brisk barnehage har vi alltid hatt fokus på å forebygge mobbing, og setter inn tiltak umiddelbart om dette forekommer, men vi ønsker å jobbe intensivt med dette temaet. I fjor har vi brukt Livet&Sånn sitt opplegg om følelser med et mål om at barna skal ha kunnskap om psykisk helse og lærer strategier de kan bruke i hverdagen. I år arbeider vi videre på dette gjennom med å fokusere på sosial kompetanse.

Sosial kompetanse er nøkkelen til trivsel i felleskapet i barnehagen. Rammeplanen sier at *sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill*. Brisk Barnehage er alltid for å fremme sosial kompetanse, vennskap og inkludering. Vi er en arbeids- og inkluderingsbarnehage, og vi vil at det skal gjenspeiles i hele barnehagen, i barnegruppen så vel som i personalgruppen. Alle i Brisk Barnehage, store som små, skal vite at de er en viktig brikke i fellesskapet, og at det er sammen vi skaper gode stunder. Mobbing er noe vi tar på alvor, og har nulltoleranse for. Dette er verdier vi ønsker å vise alle som kommer inn i barnehagen vår,

og som vi håper alle tar meg seg videre i livet. Barna skal få oppleve kjærighet og varme, og de skal akseptere positive og negative sider ved seg selv og andre. I denne sosiale læringsprosessen er erfaringer barn gjør seg i lek er viktig. I tillegg skal barn få oppleve mestring og glede over livet.

Sosial kompetanse, lek og trivsel:

Vi har jobbet litt med sosial kompetanse i fjor gjennom å gi barna innsikt i følelseslivet sitt, og hvordan vi kan lære oss å regulere emosjoner. Vi mener at når barna får god hjelp til å regulere og håndtere følelser i daglige situasjoner, vil det gjøre dem bedre i stand i å takle belastninger, stress og vansker senere i livet. I rammeplanen står det at *«Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.»* På universelt nivå handler det om hvordan vi voksne legger til rette for at barn skal ha det bra sammen, uten å måtte ty til handlinger for å dekke behovene sine som går ut over andre. Det kan være alt fra hvordan vi organiserer lek, hvordan vi selv er med i leken, til å samtale med barna om vennskap/verdier/regler/gode væremåter.

I år skal vi bruke Læringsverkstedet sitt «hjerterprogram». Hjerterprogrammet har sitt utgangspunkt i barnehagekjeden Læringsverksted, hvor man i flere år har arbeidet strukturert og systematisk med sosial kompetanse som tema. Dette er et konkret og praktisk opplegg, laget for å kunne passe rett i barnehagens planer og arbeid. Små hverdagshistorier om barna Mats og Mille, faste samlinger som er kalt «Hjertesamlinger», og en hel «ide-bank» med aktiviteter, får barna konkrete rammer og målsettinger å knytte opplevelser og

erfaringer til. I hjerterprogrammet er sosial kompetanse delt inn i tre hovedtema, eller hjertelag, og ni undertema. Aktiviteter er inndelt i kategorier og skaper en systematisk oppbygning fra det enkle til det mer komplekse: JEG, DU, VI. Hjerterprogrammet består av: ni illustrerte samtalekort med en historie, forslag til en hjertesamling, og aktiviteter.

Denne bestemmelsen skal sikre at alle barn får de samme mulighetene til å utfolde seg og danne vennskap og trygge relasjoner. Vi har nulltoleranse, som innebærer at ansatte skal gripe inn umiddelbart dersom et barn blir utsatt for slike

krenkelser. Hva de voksne gjør for å forebygge og unngå at det skjer er avgjørende for at barna danner seg vennskap og kan være i aktiv deltakelse i felleskapet. Gjennom holdningsskapende arbeid og konkret handling i samarbeid med hjemmet skal personalet i barnehagen skape et trygt, inkluderende og stimulerende miljø som forebygger krenkelser og mobbing.

Barnehagen er en viktig del av barnas sosialiseringsprosess. Dette handler om å utvikle seg som individ, fungere i gruppe og i samspill med andre. Et aktiv og tydelig personale er nødvendig for å skape et varmt og inkluderende lekende miljø. Anerkjennelse, tillit og trygghet er grunnleggende elementer for utvikling av sosial kompetanse. Sosial kompetanse er grunnleggende kompetanse barna trenger for sitt fremtidige liv.

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt felleskap.

- Leken er en grunnleggende livs- og læringsform som barn uttrykker seg gjennom
- Et aktivt og tydelig personale er nødvendig for å skape et varmt og inkluderende sosialt miljø. Anerkjennende og støttende relasjoner er et grunnlag for utvikling av sosial kompetanse.

Smurfeskolen:

«Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner».
Kunnskapsdepartementet (2017)

Ålesund kommune har fastsatte rutiner for overgang som også vi i Brisk barnehage følger.

Første halvåret skal førskolebarna bli integrert i de vanlige gruppene, men vi legger ekstra vekt på barns selvstendighet og sosial kompetanse.

- Vi øver på å ta imot og følger opp beskjeder.
- Vi jobber med å kle på og av oss selv, og hjelpe hverandre.
- Vi øver opp barnas evne til å se både seg selv og gruppen de er en del av.

Siste halve året i barnehagen skal de ha eget opplegg tre dager i uken. De skal ha samme tema og utviklingsarbeid som resten av barnehagen, men tilpasset dem. I tillegg skal de ha russetid, overnatting og små overraskelser underveis.

Vi jobber hele året for å forberede Smurfeskolen best mulig til skolestart, både språklig, faglig, mentalt og ved å fremme sosial kompetanse. Utover dette følger vi retningslinjene for *Overgang fra barnehage til skole*, som er utarbeidet av Ålesund kommune. Foreldrene til Smurfeskolen får utdelt disse retningslinjene på begynnelsen av barnehageåret.

PROGRESJONSPLAN:

Som pedagogisk samfunnsinstitusjon må barnehagen være i endring og utvikling. Barnehagen skal være en lærende organisasjon slik at den er rustet til å møte nye krav og utfordringer (Rammeplan for barnehagen 2017:37). Kvalitetsutvikling i barnehagen innebærer en stadig utvikling av personalets kompetanse. For å arbeide i tråd med dette og sørge for at personalgruppen er i stadig utvikling gjennomfører og deltar vi på ulike kurs og andre faglige arenaer:

- Styrer er med i nettverksgruppe sammen med styrere i andre private barnehager.
- Styrer deltar på felles styremøter som blir arrangert av Ålesund kommune.
- Personalet følger Ålesund kommunes kompetanseplan og deltar jevnlig på kurs.
- Vi arrangerer interne kurs og foredrag alene, og sammen med andre barnehager, eller med foreldrene.

I tillegg til dette skal vi også bruke Livet&sånn «med dei tilsette» sitt opplegg.

Livet&Sånn er et gratis opplæringsmaterieell for folkehelse og livsmestring, utarbeida av Ålesund kommune med støtte fra Møre og Romsdal fylkeskommune. *Livet&Sånn har laget filmer og refleksjonsoppgaver for å hjelpe voksne hjemme og i barnehagen til å bli gode på dette.*

”Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse...

Hvordan fagområdene blir tilpasset det enkelte barns og gruppens interesser og det lokale samfunnet, skal avgjøres i den enkelte barnehage og nedfelles i barnehagens årsplan. Her må også progresjon tydeliggjøres.” (Kunnskapsdepartementet, 2017)

Læring er en prosess som foregår gjennom hele livet. Dette innebærer at det må være en progresjon i læringsmål og aktiviteter som er tilpasset barnas alder, modenhet og individuelle utvikling.

Vi har valgt å dele arbeidet med fagområdene inn i aldersgrupper, dette for å synliggjøre hvordan vi tenker i forhold til vårt arbeid med progresjon i aktiviteter.

Selvfølgelig fortsetter vi å arbeide med disse områdene hele veien, også når barna blir eldre. Progresjonsplanen er ment å være en synliggjøring av våre tanker og arbeidsmåter i forhold til progresjonen i arbeidet med de ulike fagområdene. Arbeidet vil jo også være individuelt tilpasset det enkelte barn.

Progresjonsplanen har tatt utgangspunkt i Rammeplanens føringer for barnehagens innhold. Progresjonsplanen sammen med Rammeplanen vil gi en god beskrivelse for arbeidet ute i avdelingene, og sier noe om hva barnehagen gir barna av innhold, utfordringer og opplevelser.

Fagområde: Kropp, bevegelse, mat og helse

Gjennom kroppslig aktivitet lærer barn verden og seg selv å kjenne.

«Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser. Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat- og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få grunnleggende forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.» (Kunnskapsdepartementet, 2017)

1-2 år	2-3 år	3-4 år	5 år/førskolebarn
Organisere dagen slik at det er en og veksling mellom ro, aktivitet, måltider og soving. Dette er med på å lage gode og forutsigbare rutiner for barna. Lek og bevegelsesglede ute og inne, grunnleggende bevegelser. Tumblelek, lek med ball, puter og madrasser. Turer i nærmiljøet, bevege seg på ulike underlag. Bruke puslespill med store knotter, duploklosser og "puttekaske". Utvikle et positivt forhold til mat og måltider, aktiv deltakelse ved måltidene. Bli kjent med egen kropp samt behovet for å hvile. Stillesituasjonen skal oppleves som en positiv situasjon hvor barna får være delaktige. De voksne skal samtale med barna og benevne kroppsdeler og klær vi har på oss.	Øve på grunnleggende bevegelser som for eksempel rulle og hoppe. Leke med ball. Turer i nærmiljøet, gå i ulent terreng. Kroppsdeler- hva bruker vi de til? Bevegelsessanger. Selvstendighetstrening i påklledning. Førstehåndserfaring med å klippe og lime. Delta i bakeaktiviteter og matlaging. Potte/dotering. Bruk av puslespill og byggeklosser av ulike slag.	Bruke kroppen aktivt både inne og ute i naturen, og positive opplevelser i forhold til naturen. Lengre turer. Få erfaring med uteaktiviteter gjennom alle årstidene. Enkle regelleker, samt følge instruksjoner i ulike aktiviteter som for eksempel hinderløyper. Finmotorisk trening gjennom aktiviteter som klipping, liming, perling osv. Gode matvaner. Selvstendighetstrening i av og påklledningssituasjoner. Lære gode rutiner i forhold til håndvask og personlig hygiene.	Gode erfaringer og opplevelser med å være ute i naturen gjennom alle årstidene. Utfordringer gjennom sanseløype, klatring og balansering. Ute i frisk luft hver dag. Gå på lengre turer. Beherske av- og påklledning og holde orden på egne klær. Selvstendighetstrening i forhold til toalettbesøk. Kjenne til elementer i et sunt kosthold. Tørre å smake på nye og ukjent mat. Ha et forhold til personlig hygiene.

Fagområde: Kommunikasjon, språk og tekst.

«Gjennom arbeid med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse og et mangfold av kommunikasjonsformer... barna skal få mulighet til å erfare ulike formidlingsmåter av tekster og fortellinger, som kilde til estetiske opplevelser.»

(Kunnskapsdepartementet. 2017)

“Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold”.

Kommunikasjon foregår i et vekselspill mellom å motta og tolke et budskap og å selv være avsender av et budskap. Å få varierte og rike erfaringer er avgjørende for å forstå begreper.

1-2 år	2-3 år	3-4 år	5 år/førskolebarn
Rim, regler og sanger. Enkel dramatisering. Billedbøker og pekebøker som er lett tilgjengelige for barna på avdelingen. Opplevelse av glede ved å bli lest for. Aktiv bruk av språket, verbalt og nonverbalt. Gjensidig samhandling. Voksne som følger opp i det daglige gjennom repetisjon og utviding av ord og setninger.	Rim, regler og sanger. Høytlesing fra bøker og fortelling av eventyr. Dramatisering og bruk av flanellograf. Bruke bilder, fortelle hva man ser, fortelle historier og gi barna opplevelser knyttet til bildene. Førstehåndserfaring med tall og bokstaver i bøker samt gjennom merkingen med navn på ulike steder i barnehagen for eksempel på egen hylle. Aktiv bruk av ord og beskrivelse av handling. Kunne holde oppmerksomheten i kortere periode. Voksne som følger opp i det daglige gjennom repetisjon og utviding av ord og setninger.	Lytte til og gjenkjenne lyder. Lytte til hverandre og til historier fortalt av voksne og barn. Høytlesing fra billedbøker og eventyr. Rim og regler, leke med språket. Bruke preposisjoner, adjektiv, overbegrep og fargenavn. Språkleker som for eksempel “kims lek”, bruk av taktil sans og “lydleker” med rim. Fortelle for en liten gruppe. Øve på å løse konflikter gjennom kommunikasjon/samtale. Kunne sitte i ro en liten stund når dette blir forventet. Bruke setninger på opptil 4 ord i rett rekkefølge.	Bruk av språkleker. Lek/arbeid med bokstaver, lyder og tallbegrep. Rime og lage gåter. Gi barna kjennskap til alfabetet og skrevet tekst. Øve på å skrive navnet sitt. Øve på rett blyantgrep. Lekeskriving. Høytlesing fra bøker lengre bøker hvor vi kan avbryte og fortsette senere. Sanger med flere vers. Uttrykke seg muntlig i gruppe og en til en. Oppmuntre til å fortelle om opplevelser og erfaringer og sette ord på følelser og meninger. Være med på å lage historier med bilder til i samhandling med voksne. Bruk av IKT- informasjon

Fagområde: Etikk, religion og filosofi.

Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og leveste. (Kunnskapsdepartementet 2017)

“Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på, og verdier og holdninger.

1-2 år	2-3 år	3-4 år	5 år/førskolebarn
Legge til rette for at barna får observere/ iakttak og oppleve empatiske handlinger i hverdagen. En gryende prosessuell forståelse i forhold til empati. Oppleve seg å bli sett, hørt og forstått. Synge bordvers. Markere høytider.	Kjenne igjen ulike følelsesuttrykk som for eksempel glad, lei seg og sint. Empati, det å være god mot andre og ta enkle hensyn i samhandlingssituasjoner. Forhandle, dele og forholde seg til konfliktløsning. Finn glede i samvær og samspill med andre barn. Øve på å si takk for maten og lignende. Oppleve medinnflytelse i barnehagen. Markere høytider.	Respektere andre. Se egne og andres følelser og behov, hjelpe hverandre. Si positive ting til hverandre. Hevde seg selv og sine egne behov. Utvikle evne til å løse konfliktsituasjoner. Få innsikt i andre kulturer. Utvikle evne til å stille spørsmål, resonnere og undre seg. Rom for samspill. Gi barna kjennskap til høytider og tradisjoner.	Kunne uttrykke tanker/spørsmål og være nysgjerrig på livet. Føre enkel samtale om etiske leveregler, respekt og toleranse. Respektere og akseptere mangfold. Ha klare forventninger om å bli sett, hørt og forstått av omgivelsene. En begynnende og prosessuell forståelse for den enkeltes rettigheter og likeverd. Kjenne til at alle mennesker er forskjellige og har forskjellige forutsetninger og vise respekt for det. Gi barna kjennskap til høytider og tradisjoner.

Fagområde: Nærmiljø og samfunn

«Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet. Kulturelt mangfold, ulike levevis og ulike familiefomer er en del av fagområdet. Gjennom lek og varierte aktiviteter skal barna få erfaring med å lytte, forhandle og diskutere og få begynnende kjennskap til menneskerettighetene.»
(Kunnskapsdepartementet 2017)

Styrke kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levestett.

1-2 år	2-3 år	3-4 år	5 år/førskolebarn
Tur i nærområdet. Fortelle barna om hvem som er i barnehagen i dag. Navnesanger. Skape tilhørighet til hverandre som gruppe. Lære navn på barn og voksne i barnehagen. Enkle oppgaver som å "rydde opp".	Turer i nærområdet. Bli kjent med faste turområder. Bibliotekbesøk. Lære navn på barnehagen og byen vår. Utvikle samhold. Utvikle gruppefølelse gjennom samlingsstunder og andre felles aktiviteter. Hjelp til med enkle oppgaver som å sette på tralla, og bidra til fellesskapet ved «å hjelpe til».	Lære navn på gater, steder og hus i byen vår. Besøke for eksempel brannstasjon, politi, kommunehuset og kirken. Erfare at de selv og andre er med på å påvirke og at alle er viktige for fellesskapet. Erfare at egne handlinger kan påvirke andre og deres handlinger. Lære å inkludere andre. Lære om årstider og dager. Rydde opp leker.	Stille spørsmål, samtale og filosofere rundt naturopplevelser. Bruke sansene til å utforske nærmiljøet og verden omkring os. Vite hvor man selv bor og kunne gateadressen sin. Ha hørt norske og nordnorske/samiske eventyr. Bli kjent med lokalkultur og samisk kultur.

Fagområde: Antall, rom og form.

«Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning. Fagområdet omfatter lekende og undersøkende arbeid med sammenligning, sortering, plassering, orientering, visualisering, former, mønster, tall, telling og måling.» (Kunnskapsdepartementet, 2017)

Gjennom lek eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler barna sin matematiske kompetanse.

1-2 år	2-3 år	3-4 år	5 år/førskolebarn
Ved å bruke førstehåndserfaringer gjør vi barna kjent med begrepene stor og liten. For eksempel en stor eller liten ball. Snakke til barna om mengder for eksempel i påkledningssituasjonen. For eksempel: "først har vi på ene skoen og så den andre skoen". Få erfaringer med ulike former gjennom for eksempel lek med "puttebrett" og enkle puslespill.	Bli kjent med former, og erfaringer med begreper knyttet til disse. Bygge med duplo og store klosser. Parkobling og peketelling. Øve på å telle til ti. Sortere former. Snakke om likheter og ulikheter. For eksempel større, mindre, høyere, kortere. Få interesse for matematikk i hverdagssituasjoner. Dekke på tralla, dekke bordet, hvor mange er vi her i dag osv.	Øve på å telle gjenstander, barn osv. Bli kjent med tall. Bli kjent med matematiske begreper som trekant, sirkel osv. Utforske former og mønster. Lære begreper som over, under, oppå, ved siden av. Bygge med klosser, konstruksjonslek. Spille spill. Kjenne igjen de vanligste farene og vite hva de heter. Erfare bruk av måleenheter i hverdagen.	Ha kjennskap til tallrekken og enkle regnestrategier. Kjenne til ukedagene og de forskjellige årstidene. Kjenne til klokka og tid. Kopiere og lage mønster. Kjenne til motsatte begreper som størst/minst, yngst/eldest osv. Sortere ting i kategorier. Bli kjent med måleenheter som meter, cm, grader, liter osv. Kunne orientere seg i enkle kart gjennom for eksempel skattekart.

Fagområde: Natur, miljø og teknikk.

"Naturen gir mangfold av opplevelser og aktiviteter til alle årstider og i all slags vær. Naturen er en kilde til skjønnhetsopplevelser og gir inspirasjon til estetiske uttrykk.

«Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen... (Kunnskapsdepartementet 2017)

1-2 år	3-2 år	3-4 år	5 år/ førskolebarn
Gå tur i nærområdet. Se på bilder av kjente dyr og bli kjent med hvilke lyder de lager. Oppleve glede ved å være ute i ulikt vær og ulike årstider.	Turer i nærmiljøet. Studere hva vi finne på bakken, i skogen, i fjøra osv. Bruke materiell fra naturen som inspirasjon til estetiske uttrykk. Lære navn på noen vanlige insekter og dyr. Lære seg gode holdninger og respekt for naturen. Oppleve undring over naturens mangfold. Kjennskap til forskjellige årstider. Sortere søppel. Være med på diverse gjøremål som å vaske og bake.	Lære om skiftningene i naturen gjennom årstidene gang. Studere/iakta ting i naturen for eksempel planter, insekter, fugler osv. Studere været, temperatur, snø og lignende. Få kjennskap til tekniske hjelpemidler som for eksempel kjøkkenmaskin, cd-spiller, datamaskin, tekniske leker og lære hvordan teknikk kan brukes i lek og hverdagsliv. Fakta om ville dyr og bondegårdsdyr. Brannvern.	Vite hvordan vi ferdes i naturen. Kunne kle seg etter været. Kjenne igjen former ute i naturen. Kjenne navn på de vanligste trær og planter i nærmiljøet. Utvikle ferdigheter i bruk av digitale verktøy. Få erfaringer med naturfagene; fysikk, kjemi og biologi. Begynnende forståelse for begrepet "bærekraftig utvikling". Kjærlighet til naturen, forståelse for samspillet i naturen og mellom mennesker og natur. Brannvern.

Fagområde: Kunst, kultur og kreativitet.

«Fagområdet omhandler uttrykksformer som billedkunst og kunsthåndverk, musikk, dans, drama, språk, litteratur, film, arkitektur og design. Barnehagen skal la barna møte ulike kunstneriske og kulturelle, arkitektur og kulturelle uttrykk som gjenspeiler et mangfoldig samfunn og ulike tidsepoker». (Kunnskapsdepartementet, 2017)

Gjennom rike erfaringer med kunst, kultur og estetikk vil barn få et mangfold av muligheter for sansing, opplevelser, eksperimentering, skapende virksomhet, tenkning og kommunikasjon.

1-2 år	2-3 år	3-4 år	5 år/førskolebarn
Gjøre barna kjent med å bruke tegneblyanter, malerpensel og fingermaling. Forme i sand og snø. Førstehåndserfaringer med instrumenter. Legge til rette for utvikling av fantasi og skaperglede. Teater for barna. Spille musikk og legge til rette for dans og bevegelsesglede.	Navn på farger. Prøve forskjellige instrumenter. Oppleve dramatisering gjennom for eksempel bordteater, og enkel utprøving av dette. Bruke forskjellige maleteknikker og ulike formingsmateriell. For eksempel 3. dimensjonale gjennom bruk av trolldig og plastelina. Gruppefelleskap gjennom felles erfaringer og opplevelser.	Formingsaktiviteter som for eksempel tegning, maling, veving. Sanger, bevegelsessanger og rytmeinstrumenter. Lytte, danse og bevege seg til musikk. Dramatisere enkle fortellinger. Lytte til eventyr og bøker. Få øvelse i å bruke fantasi og kreativitet gjennom skapende virksomhet og den frie leken/rolleleken. Gi barna et forhold til kunst og kultur gjennom turer i nærmiljøet og teater.	Jobbe målrettet mot å ha et riktig blyantgrep. Kjennskap til å blande og bruke primærfargene i skapende arbeid. Male på materiell med ulike teksturer. Legge til rette for at barna skal få et kreativt forhold til musikk og tekst. For eksempel lage egne sanger og fortellinger. Kjenne igjen følelsesuttrykk i musikk, drama og kunst. Tørre å stå frem i gruppen.

AKTIVITETSPLAN BARNEHAGEÅRET 2024-2025

Årets tema: Barnehagen sitt arbeid med å forebygge, avdekke, stoppe og følge opp mobbing.

Måned:	Aktivitet:
August	Tema: Tilvenning, hvem er jeg? • Oppstart nye barn • Oppstartsamtaler • 16.08: Planleggingsdag – Barnehagen er stengt. • 27.08: Foreldremøte kl. 18.00 ○ Smurfeskole foreldre etter hovedmøte
September	Tema: Mine følelser • Uke 38: Internasjonal Brannvernuka (Vi begynner uken før) • 12.09: Høstfest med foreldre kl. 15.00- 16.30 (med vær forbehold) • 24.09: Planleggingsdag: fagdag. Barnehage er stengt. • 27.09: Bamse- og pysj fest
	Tema: høst/ mine hjerteskatte

Oktober	• Foreldresamtaler • Uke 40: Trafikkuke • Uke 41: Høstferie. Av erfaring vet vi at det gjerne blir mindre barn i barnehagen denne uke. Er det noen som vet at barna skal ha noe fri denne uka, hadde det vært fint å få beskjed i god tid. • 24.10: FN-dagen • 31.10: Halloween – fest
November	Tema: Hjerte for andre • 06.11: planleggingsdag. Barnehagen er stengt. • 20.11: Barnekonvensjon (FNs internasjonale barnedag) • 29.11: Julegrantenning kl.15.30
Desember	Tema: jul og juletradisjoner • Lage julegaver og bake julekaker • 13.12: Luciafest med foreldre kl. 08.30 • 18.12: Nissefest for barna • Julegudstjeneste i Spjelkavik kirke. • Juleverksted • Adventskalender for barna. • Julenatt – forestilling i pinsekirka • Redusert åpningstid 23, 27, 30. des.
Januar	Tema: vinter/ En god venn • 02.01: Planleggingsdag – Barnehagen er stengt • 31.01: Vinter-fest
Februar	Tema: samspill • 06.02: Samenes nasjonaldag. (Vi begynner å forberede uken før) • 14.02: Karneval • 15.02 fastelaven • Uke 8: Vinterferie. Er det noen som vet at barna skal ha noe fri denne uka hadde det vært fint å få beskjed i god tid. • 21.02: Morsmålsdagen

Mars	Tema: respekt • 11.03: Barnehagedagen (Vi begynner å forberede uke før) • 21.03: Rockesokk • 28.03: Barnehagen reiser til verdensrommet • Foreldresamtaler
April	Tema: Gøyale sprell og påske • Uke 15: Brannvernuke • 25.04: Sjørøverfest/undervannsfest • 11.04: Påskelunsj (Påkeharen kommer på besøk) • Redusert åpningstid den 14 og 15. april • 16. april er barnehagen er stengt • 30.04: Russedåp
Mai	Tema: Hjerte for verden • Russefeiring for Smurfeskolen. • Fotballtrøya-fredag • 13.05: sjampanje frokost med smurfeskolen • 16.05: Prøve-tog – vi lader opp til 17. mai
Juni	Tema: sommer • Juni: Oppstart overgang fra Troll til Smurf • 04.06: Sommerfest med foreldre, kl. 15.00 (med vær forbehold) • Uke 23: Besøksuke nye barn • 12.06: Overnatting for Smurfeskolen • 16.06: Planleggingsdag – Barnehagen er stengt. • 19.06: Smurfeskoleavslutning med foreldre kl. 18.00 • 20.06: Midtsommerfest/fantetog
Juli	Tema: Sommer • Uke 28: Redusert åpningstid (kl. 8.30-16.00) • Uke 29 og 30: Barnehagen har sommerstengt. • Uke 31: Redusert åpningstid (kl. 8.30-16.00)

Kontaktinformasjon:

Adresse: Breivikveien 7, 6018 Ålesund

Avdelingsleder: 469 45 502

Smurf: 948 84 876

Troll: 468 40 252

Nettside: <https://brisk.barnehage.no>

Facebook: <https://www.facebook.com/BarnehageBrisk/>

Instagram: [@briskbarnehage](https://www.instagram.com/briskbarnehage)

Referanser:

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/rammeplan-for-barnehagen/>

<https://www.livetogsann.no/barnehage/>

https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/bfd/bro/2004/0006/ddd/pdfv/210592-mobbing_skjerm_bokm.pdf

https://issuu.com/cdundervisning/docs/danning_i_barnehagen_bla-i-bok

<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/trivselsveileder/1.-innholdet-i-og-intensjonen-med-veilederen/>